การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
INCLUSIVE EDUCATION MANAGEMENT OF BASIC EDUCATION SCHOOL

[1]ญาณวรุตม์ ติระพัฒน์, [2]มัทนา วังถนอมศักดิ์ และ [3]วรกาญจน์ สุขสดเขียว

[1]Yanawarut Thirapat, [2]Mattana Wangthanomsak and [3]Vorakarn Suksodkiew

มหาวิทยาลัยศิลปากร, ประเทศไทย

Silpakorn University, Thailand.

[1]chaivuh.12@hotmail.com

Received :March 10, 2022; **Revised** :March 25, 2022; **Accepted** :April 24,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งอาศัยความคิดเห็น (Opinion) ของผู้เชี่ยวชาญ 17 คนประกอบด้วย 1) นักวิชาการ 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 3) ศึกษาธิการจังหวัด และ 4) ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ มัธยฐาน ค่าฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการศึกษพบว่า การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและการวางแผนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนรวม โดยการหาแหล่งทุนสนับสนุนอย่างเพียงพอในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ โดยมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและมีความปลอดภัย 4) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่เน้นทักษะพื้นฐานการ

---

[1] นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

[2] รองศาสตราจารย์,ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

[3] รองศาสตราจารย์,ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5) ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา โดยมีการบูรณาการความร่วมมือที่ดีกับชุมชน ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และ 6) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการจัดการศึกษาให้ครูผู้สอนควรมีความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะบุคคล เพื่อร่วมวางแผนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรวม ; การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research aimed to identify the inclusive education management of basic education school by Ethnographic Delphi Futures Research, gathering information from 17 experts, consisted of educators, school directors, provincial education office directors, and policy makers. The tools used in collecting the data were semi-structured interview and questionnaire. The statistics used in analyzing the data were median, mode and interquartile range. The findings revealed 6 aspects of inclusive education management of basic education school as follows: 1) inclusive education management policy and quality promotion plan to prepare personnel, policy and strategies concerning special education; 2) budget allocation in inclusive education management by providing funding adequately and continually; 3) environment and building management by designing safe environment, which promotes students' learning; 4) school curriculum by setting student's individual education management, focusing on daily basic skills; 5) cooperation with various agencies such as community, local leaders and private sectors in education management; 6) teaching and learning activities by enabling teachers in developing students with special needs and planning support for students with special needs continually.

Keywords : Inclusive Education Management, Basic Education School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่อง สิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสอง กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ วรรคสาม กล่าวว่า การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงและจากพระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 กล่าวว่า คนพิการ มีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษ และ (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง การจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรฐาน 8 วรรค 5 กล่าวว่าสถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย และในมาตรา 19 กล่าวว่ากำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด

จากรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2557 พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยแบ่งเป็นด้านผู้เรียนนักเรียนมีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน มีความหลากหลายของประเภทความพิการ และมีระดับความบกพร่องที่ต่างกัน ที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยากต่อความสามารถของครู นักเรียนบางคนไม่สามารถเข้าสู่ระบบคัดกรองวินิจฉัยโดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีปัญหาในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะรายบุคคล (IEP) ความไม่เสถียรของโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ ข้อจำกัดในการขอรับการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและงบประมาณไม่เพียงพอ ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารขาดประสบการณ์

งบประมาณในการบริหารจัดการไม่พอเพียง ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ พบปัญหาในการสร้างความเข้าใจ เจตคติ ต่อการดำเนินการจัดการเรียนรวมเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการ พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องของเด็กพิการขาดสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงสอดคล้องกับการสรุปผลโครงการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม ในปี พ.ศ.2557 ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าการดำเนินงานยังมีประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาในเรื่องการปฏิเสธการรับเด็กพิการเข้าเรียน การจัดจ้างพี่เลี้ยงเด็กพิการ การจัดการเรื่องครูผู้สอนในโครงการห้องเรียนคู่ขนาน และการบริหารจัดการงบประมาณ (ภายใต้กรอบการดำเนินงาน) และยังพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กพิการขาดโอกาสทางการศึกษา คือ เด็กมีปัญหาในเรื่องความประพฤติจนไม่สามารถเรียนกับเพื่อนที่เป็นเด็กปกติได้ ผู้ปกครองไม่สนใจหรือคิดว่าการศึกษาไม่มีประโยชน์สำหรับเด็กพิการ ไม่มีโรงเรียนที่รับสอนเด็กพิการอยู่ใกล้บ้าน โรงเรียนขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิการ ขาดทุนทรัพย์ในการเรียนและเด็กมีความพิการขั้นรุนแรงไม่สามารถเรียนได้ ครูส่วนใหญ่มีความกังวลต่อการมีเด็กพิการในการดูแลเนื่องจากไม่มั่นใจในเรื่องของการคัดกรอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลให้แก่เด็กพิการ

จากสภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลเด็กพิการเรียนรวม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อทราบการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการวิจัย EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 17 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มตามเกณฑ์เฉพาะ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญระดับนักวิชาการ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญระดับผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญระดับศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญระดับนโยบาย จำนวน 2 คน

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติการคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไปในด้านการบริหารการศึกษา หรือ 2) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ 3) ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ (3.1) เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ (3.2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ (3.3) เป็นนักวิชาการหรือนักการศึกษาที่สนใจและมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ใช้ในการทำ EDFR รอบที่ 1 เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน

2.2 แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ในการทำ EDFR รอบที่ 2 เพื่อสอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม โดยมีระดับค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยว่าเป็นการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

เห็นด้วยว่าเป็นการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับ มาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

เห็นด้วยว่าเป็นการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

เห็นด้วยว่าเป็นการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

เห็นด้วยว่าเป็นการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการทำ EDFR รอบที่ 1 ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

3.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า ในการทำ EDFR รอบที่ 2 สำหรับรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 2 ใช้การคำนวณหา ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลผลตามเกณฑ์ค่าคะแนนกลาง (Mid-Point) พิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเป็นเอกภาพ (Homogeneity) หรือมีความสอดคล้องกัน (Consensus) ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษามากเพียงพอแล้ว ให้ใช้สถิติในขั้นตอนนี้เป็นข้อสรุปของการวิจัยและจบการทำ EDFR ที่รอบ 2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุป และนำเสนอในรูปของคำบรรยายโดยสรุปเป็นการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทำให้ได้องค์ความรู้ในการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนโยบายและการวางแผนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำนโยบาย แผนยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติงานทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการกำกับติดตามการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนที่ต่อเนื่อง 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนรวม ได้แก่กระทรวงศึกษาธิการควรมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง การศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมต้องใช้งบประมาณ ความรู้ และความร่วมมือของทุกฝ่ายมากกว่าการจัดการศึกษาแบบปกติ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ควรส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือเกี่ยวกับทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม 3) ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนควรมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท 4) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนควรมีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลาง เพื่อนำมาวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้สอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละคน 5) ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆในการจัดการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนควรมีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 6) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนควรเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อได้นำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน และผู้บริหารควรให้ความรู้ความเข้าใจและการ

ปรับทัศนคติที่ถูกต้องของบุคลากรที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังแสดงตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 : สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 6 ด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่	รายการ	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	ฐานนิยม-มัธยฐาน (Mo-Mdn)	ค่าควอไทล์ที่ 1(Q1)	ค่าควอไทล์ที่ 3(Q1)	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์(IQR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1	ด้านนโยบายและการวางแผนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	5.0	5.0	0	5	5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนรวม	5.0	5.0	0	5	4.5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3	ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่	5.0	5.0	0	5	5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4	ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	5.0	5.0	0	5	5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5	ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา	5.0	5.0	0	5	5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5.0	5.0	0	5	5	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกันโดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 (Mdn ≥

3.5) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์(Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 (IR ≤ 1.5) และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน (Mo -Mdn) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.0 (Mo-Mdn ≤ 1.0) ทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีประเด็นที่สำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและการวางแผนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียนรวม 3) ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ 4) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และ 6) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานในการสร้างคนในสังคมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสิทธิมนุษยชนเด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษา การได้รับบริการทางการศึกษาและอื่น ๆ โดยได้รับประโยชน์สูงสุดตามศักยภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆเพื่อให้สามารถรองรับเด็กที่มีความบกพร่องในลักษณะที่แตกต่างกัน ให้สามารถเข้ามาเรียนรวมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้นำตั้งแต่ระดับประเทศจนถึงระดับท้องถิ่นในการวางแผนนโยบายช่วยส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณมาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรวมอย่างพอ เพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมต้องจัดการเรียนการสอนทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องในลักษณะต่างๆ ในการบริการทางด้านการศึกษาให้เด็กที่มีความบกพร่องนั้นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการของงานบริหาร 4 ฝ่าย ทั้งงานบริหารทั่วไป งานบริหารวิชาการ งานบริหารการเงินและงบประมาณ และงานบริหารบุคคล โดยสถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมของอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีการปรับหลักสูตรโดยใช้แนวทางหลักสูตรของเด็กปกติ จากผลการวิจัยทั้ง 6 ด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านนโยบายและการวางแผนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่าผู้นำหรือผู้บริหารทางการศึกษาระดับสูงต้องให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรวม และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษของจังหวัด ควรเปิดโอกาสให้สำนักงานเขตพื้นการศึกษาสร้างนวัตกรรมการศึกษา ออกแบบทดลองใช้โมเดลการจัด

การศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาแบบเรียนรวมทั้งระบบ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การดำเนินงานการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมวางแผนจัดทำนโยบายที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Sermsap Vorapanya ได้กล่าวว่า การสร้างความสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันทำงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการทางด้านกระบวนการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน ได้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอารมณ์และด้านสังคม และประสบผลสำเร็จทางด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ดังนั้น ผู้นำหรือผู้บริหารทางการศึกษาจะต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญทางด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและคอยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางด้านการศึกษาพิเศษ โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้แก่นักเรียน และมีการจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับชมบุญ แย้มนาม ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะในด้านการบริหารมีการจัดอย่าง เป็นระบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการดำเนิน ตรวจสอบเด็กโดยวิธีการที่หลากหลาย ให้ครูประจำชั้นหรือครูเสริมวิชาการประเมินนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน มีการวางแผนทำปฏิทินการนิเทศ และเข้านิเทศตามที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบและนำเสนออย่างชัดเจน

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเรียน พบว่า กระทรวงศึกษาธิการควรปรับอัตรางบประมาณเพิ่มให้มากขึ้นในการสนับสนุนพัฒนาความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมต้องมีแหล่งทุนที่คอยสนับสนุนอย่างเพียงพอในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่มีการใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นต้นมา รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อให้โรงเรียนดำเนินการ อาศัยการอุดหนุนเป็นรายหัวนักเรียน โดยอาศัยหลักความเท่าเทียมกัน เด็กนักเรียนระดับเดียวกันได้รับการอุดหนุนเหมือนกัน เพื่อเป็นหลักประกันในเรื่องความเสมอภาค หรือความ เป็นธรรมในแนวนอน อัตราการอุดหนุนเป็นรายหัวจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้น นอกจากนี้ รัฐยังได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีฐานะยากจน เด็กพิการหรือทุพพลภาพ โดยการให้เงินอุดหนุนเพิ่มเติมอีก เพื่อเพิ่มความเป็นธรรม อย่างไรก็ตามวงเงินอุดหนุนเพิ่มเติมนี้มี

จำนวนน้อยมากเมื่อพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงของการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการทบทวนการบริหารงบประมานให้มีการสนับสนุนส่งเสริมแหล่งทุนสำหรับการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อย่างไรก็ดีผู้บริหารระดับปฏิบัติการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมคือตัวแปลสำคัญในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ต้องเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นหรือมีความสามารถในการแสวงหางบประมาณหรือความช่วยเหลืออื่นใดจากภายนอกที่จะมาช่วยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Alper and Ryndak ได้กล่าวว่า นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยเพิ่มครูผู้ช่วยในชั้นเรียน ซึ่งงบประมาณพิเศษที่ได้รับการจัดสรรให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทำให้สามารถเพิ่มครูในชั้นเรียนหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ สอดคล้องกับ สมจิต ทองเกตุ ได้ศึกษา กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 สมจิต ทองเกต ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 พบว่า การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ (Management of Budgeting, Building, Environment and Public Relation) เป็นวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยเฉพาะการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคาร ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วมอย่างทั่วถึง มีการจัดทำทำเนียบ และแหล่งบริการการศึกษาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาพิเศษแก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ

3. ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ พบว่า สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมต้องปรับสภาพห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีห้องน้ำและห้องส้วมอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนรวมและควรจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นเช่นนี้เพราะ สภาพแวดล้อมเปรียบเสมือนเป็นครูคนหนึ่ง ที่สามารถให้การศึกษาอบรมและกล่อมเกลาจิตใจของคนได้ เพราะคนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีจะซึมซับลักษณะที่ดีติดตัวไปด้วย ดังนั้น กระบวนการและวิธีการดำรงรักษาสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุลและความสวยงามทางธรรมชาติ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษานอกจากจะสามารถให้ความรู้ ความคิด แก่ทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้คนเกิดความ

ต้องการที่จะเรียนรู้และรู้จักวิธีการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนพิการหรือบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ตามสภาพผู้เรียนในบริบทของห้องเรียนและมีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเอื้อตามสภาพผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้เรียนที่มีความพิการและบกพร่องทางการเรียนรู้ จึงแตกต่างไปจากเด็กปกติ เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรมและสติปัญญา ซึ่งต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมและได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างเต็มที่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวมต้องวางแผนบริหารจัดการสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมสอดคล้องกับสุชาดา บุบผา ได้ทำการศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ในประเทศไทย กล่าวว่า ทางโรงเรียนได้มีการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน เช่น ห้องเรียนสำหรับชั้นเรียนพิเศษ มีพื้นที่ตามสภาพการใช้สอยไม่ต่ำกว่า 24-64 ตารางเมตร ต้องสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างพอเหมาะห่างไกลจากเสียงรบกวน อีกทั้งการปรับแสง การย้ายที่นั่ง การจัดมุมสำคัญในห้องเรียนและการขยายทางสำหรับรถเข็น (Wheelchair) ต้องกว้าง 8-12 ฟุต ให้นักเรียนพิเศษได้รับความสะดวกขึ้น ซึ่งพิจารณาให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทความต้องการพิเศษด้วย สอดคล้องกับรดา ธรรมพูนพิสัย ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ด้านสภาพแวดล้อม จัดสภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน รวมทั้งห้องปฏิบัติการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีการปรับหลักสูตร มีการประเมินตามสภาพจริง และครูต้องมีองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ Jessica Buchalz กล่าวว่า บางพื้นที่ควรพิจารณาถึงการสร้างบรรยากาศและออกแบบห้องเรียนให้เหมาะสม ร่วมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนและแสวงหากลยุทธ์ที่ดีมาใช้ในห้องเรียนรวม โดยเริ่มต้นด้วยการจัดระเบียบและตกแต่งห้องเรียนทั้งทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพของห้องเรียนที่สามารถสร้างความรู้สึกว่านักเรียนเป็นเจ้าของโรงเรียน โดยเฉพาะชั้นเรียนของตน และส่งเสริมบรรยากาศในห้องเรียนควรให้มีความอบอุ่นและเชิญชวนให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกพื้นที่ในห้องเรียนและเด็กทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ผนังต้องมีโทนสีที่ความเย็นและการประดับตกแต่งที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสะดวกสบาย มีพื้นที่ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ การตกแต่งห้องเรียนแบบเรียนรวมควรสร้างความรู้สึกอบอุ่นรวมถึงความสะดวกสบายและความปลอดภัย การตกแต่งที่เพิ่มศาสตร์ของสีที่สามารถนำมาใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี การเลือกสีไม่ควรใช้สีแดงและสีส้มเนื่องจากจะทำให้เด็กรู้สึกอึดอัด ร้อน และมองดูไม่เรียบร้อย นอกจากนี้สีเข้มยังสามารถทำให้คนรู้สึกง่วงนอนและอ่อนเพลีย ควรจะมีพื้นที่ให้มากพอสำหรับนักเรียนทุก

คน ตลอดทั้งห้องเรียนครูควรพิจารณาการใช้ออกแบบที่เป็นสากลเพื่อการเรียนรู้ UDL (Universal Design for Learning) หรืออารยสถาปัตย์ซึ่งการออกแบบที่เหมาะสำหรับทุกคน คือ การออกแบบผลิตภัณฑ์และสภาพแวดล้อมในการใช้งานได้ทุกคนมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้โดยไม่ต้องใช้การปรับเปลี่ยนหรือการออกแบบเฉพาะ วิธีการนี้จะเริ่มจากด้านสถาปัตยกรรมและการออกแบบโดยสถาปนิก เริ่มจากอาคารสถานที่ สามารถใช้ประโยชน์ได้ในทันทีมากกว่าการบูรณะอาคารเหล่านั้นในภายหลัง ซึ่งการออกแบบให้เหมาะสมกับทุกคนสำหรับการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมต้องปรับใช้หลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้สอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละคน เน้นเนื้อหาทักษะพื้นฐานที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และปรับเปลี่ยนเนื้อหาหรือองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของเด็กพิเศษแต่ละประเภท ที่เป็นเช่นนี้เพราะ หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บทที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระบบการศึกษา ทั้งระดับชาติ และระดับสถานศึกษา การจัดการศึกษาทุกระดับ จะต้องมีข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนทำไม เรียนอะไร เรียนอย่างไร จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุตามข้อกำหนดหรือไม่ นักการศึกษาเรียกข้อกำหนดดังกล่าวว่า หลักสูตรการจัดการศึกษา และการพัฒนาการศึกษาจะไม่สัมฤทธิ์ผลหากไม่มีหลักสูตรเป็นโครงสร้างและเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา สำหรับสถานศึกศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรวม ควรมีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนควรมีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลาง เพื่อนำมาวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้สอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละคน ปรับเปลี่ยนเนื้อหา หรือองค์ความรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของเด็กพิเศษแต่ละประเภท มีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบและนำผลนั้นไปปรับปรุงแผน การสอนปรับ IEP (Individualized Education Program) จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะกับนักเรียน ควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษหรือบุคลากรที่มีความรู้เพื่อดูแลจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาปรับใช้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวคิดของ Desai ได้กล่าวถึงการจัดหลักสูตรโดยการนำความสามารถของเด็กเป็นตัวตั้งและครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จโดยมีการปรับเนื้อหาในหลักสูตร ปรับและดัดแปลงสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีฯ วิธีการสอนและความช่วยเหลือ สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน กระบวนประเมินผลและรายงานผลเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยโรงเรียนได้ดำเนินการในการคัดกรองเด็ก เริ่มจากหน่วยงานต้นสังกัดมีการ

ประชุมอบรมให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือและวินิจฉัยคัดกรองเด็ก โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ เช่น จำนวนเด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม ประวัติเด็กฯลฯ แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองเด็กและมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดกรองเด็กร่วมกัน หากพบความพิการหรือความบกพร่องอาจมีการส่งต่อหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามลักษณะความพิการหรือความบกพร่องที่พบ สำหรับด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจำเป็นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมมือการพัฒนางานวิชาการร่วมกัน

5. ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆในการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรวมควรมีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ต้องประสานความร่วมมือหรือขอรับความช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษหรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยความร่วมมือและการทำงานจากบุคคลหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ ความเข้าใจในการประสานงานและความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน การมีส่วนร่มของเครือข่าย บทบาทของท้องถิ่น บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนร่วม เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Foreman & Dempsey ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูในโรงเรียนแบบเรียนรวมได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของครูการศึกษาพิเศษ เช่น เมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเข้าสู่โรงเรียนหรือครูผู้สอนพบว่านักเรียนมีความต้องการพิเศษถูกส่งมาให้ครูการศึกษาพิเศษเพื่อทำการช่วยเหลือและสอนในห้องเรียนพิเศษ จึงเป็นความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกันของครูทุกคนในโรงเรียนตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในห้องเรียนปกติ ครูในโรงเรียนแบบเรียนรวมจึงต้องเผชิญกับสิ่งที่ท้าทายใหม่ๆ ที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเอง และต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นที่หลากหลายและที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันมากได้อย่างมีประสิทธิภาพครูการศึกษาพิเศษและครูทั่วไป จึงต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะเพียงพอที่จะจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมได้

6. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดการศึกษาครูผู้สอนควรมีความรู้ เทคนิค หรือกลยุทธ์การสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกคัดกรองนักเรียนให้จัดทำข้อมูลรายบุคคลอย่างจริงจัง และจัดกิจกรรมให้นักเรียนตามความสามารถ และ

ครูผู้สอนควรสร้างทัศนคติให้กับนักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมความพร้อมให้มีความเข้าใจยอมรับและช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดศึกษาแบบเรียนรวมได้มีวางแผนร่วมมือกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน รวมทั้งผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกำหนดแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ครูมีการปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาได้จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีการปรับหลักสูตร ปรับเนื้อหา ปรับวิธีสอน ปรับสื่อการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในระหว่างการเรียนการสอน การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดสอบ สอดคล้องกับ McGregor and Vogelsberg กล่าวว่า เมื่อการศึกษาแบบเรียนรวมได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดที่มุ่งจัดการเรียนการสอนที่จะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนความสำคัญในการดำเนินการด้านรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้มีระบบการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกับเด็กทุกคน ดังนี้ 1. พัฒนาครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองกับความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนโดยในเนื้อหานั้นจะต้องครอบคลุมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน นอกจากนี้การศึกษาแบบเรียนรวมนั้นมีความสำคัญต่อโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนทั้งการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ และยังเป็นการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพอีกด้วย โดยโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการที่จะการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำพานักเรียนพิการให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อันมีผลต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีความพร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ

โดยสามารถใช้แนวทางในการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ตามองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

เอกสารอ้างอิง

ชมบุญ แย้มนาม. (2560). *การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนการจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชมงคลธัญบุรี.

พระราชบัญญัติการประถมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก 19 ธันวาคม 2545.

รดา ธรรมพูนพิสัย. (2556). *สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา.

สมจิต ทองเกต.(2559).*กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.*บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร.2559.

สุชาดา บุบผา.(2557).*การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education).*คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Alper and Ryndak . (2010), *Long-term Outcomes of Services for Two Persons with Significant Disabilities with Differing Educational Experiences: A Qualitative Consideration of the Impact of Educational Experiences.*Education and Training in Autism and Developmental Disabilities, 45(3),323-338.

Desai, I (2007). *Inclusive Education : Moving From Theory To Practice.* A Paper Prepared for The First National Convention on Inclusive Education. Bangkok : Srinakharinwirot University..

Foreman, P &Dempsey. (1997) *Trends in the educational placement of students With disabilities in NSW.* International Journal of Disability, Development and Education., 44(3), 207-216.1997.

Jessica L Buchalz. (2009). *Creating a Warm and Inclusive Classroom Environment : Planing for all Children to Fell Welcome*. Electronic Journal for Inclusive Education V.2 No 4 Spring Summer.

McGregor, G., & Vogelsberg, R (1998). *T.Inclusive schooling practices: Pedagogical and Research Foundations. A synthesis of the literature that I nforms best practices about inclusive schooling*. University of Montana, Rural Institute on Disabilities..

Peterson, W. O (2007). *Center Prayer for Women receiving Chemotherapy for Recurrent Ovarian Cancer : Pilot Study*. Oncology Nursing Forum. 36 : 424-428..

SERMSAP VORAPANYA . (2008). *A Model for Inclusive Schools in Thailand.* Doctor of Philosophy University of Oregon Graduate School.